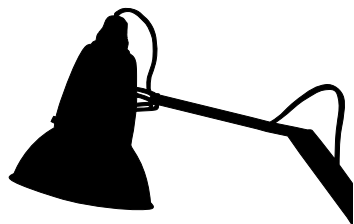

IN DE SPOTLIGHT

TRAINING 'MEDICATIE- AFBOUW'

Veilig antidepressiva afbouwen na herstel van een angststoornis. Dit bericht staat op www.psy.nl>psy=me, geplaatst door GGZ inGeest. 'Terugvalcijfers bij de afbouw van antidepressiva zijn aanzienlijk. Het voorkomen van terugval zou dus een vast onderdeel moeten zijn van het behandelbeleid'. Aldus psychotherapeut en onderzoekster Willemijn Scholten op psy.nl. Een psy.nl-bezoeker vraagt zich af: 'Hoe kan men weten hersteld te zijn van een angststoornis tijdens het gebruik van antidepressiva?' 'Goede vraag', zegt Scholten desgevraagd. 'Wij spreken van herstel als de angstklachten verdwenen zijn. We zien dat patiënten met een angststoornis die antidepressiva slikken van hun angst afkomen. Gelukkig is angst goed behandelbaar, maar we weten ook dat eenderde

van de patiënten nadat ze zijn gestopt met antidepressiva binnen een paar maanden weer klachten krijgt. Nu vallen patiënten die alleen cognitieve gedragstherapie krijgen ook vaak terug, maar pas op de langere termijn. Daarom willen we patiënten die hersteld zijn en nog steeds antidepressiva slikken, via een training helpen met de afbouw.'

De training die uit acht bijeenkomsten bestaat, zal vier maanden duren. Gedurende deze tijd worden patiënten begeleid en krijgen ze cognitieve gedragstherapie waarin ze leren beter bestand te worden tegen een paniek- of angstaanval. (CD)

DE TRAINING WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERZOCHT. ER IS NOG PLAATS VOOR DEELNAME. MEER INFORMATIE: [HTTP://MASTER.AMSTAD.NL](http://MASTER.AMSTAD.NL).

GEKNIPT

'De kans dat een kind door huiselijk geweld om het leven komt, is vele malen groter dan dat een kind in aanraking komt met een seksueel delinquent. Toch is dát waar we bang voor zijn.'

THOMAS RINNE, MEDISCH DIRECTEUR
PIETER BAAN CENTRUM, NRC WEEKBLAD, 24 APRIL 2010

'Nog niet zo lang geleden hoefde je alleen maar boos te zijn om een stem op Wilders te rechtvaardigen; inmiddels moet je zwaar gestoord zijn.'

BAS HEIJNE, COLUMNIST, NRC HANDELSBLAD, 17/18 APRIL 2010

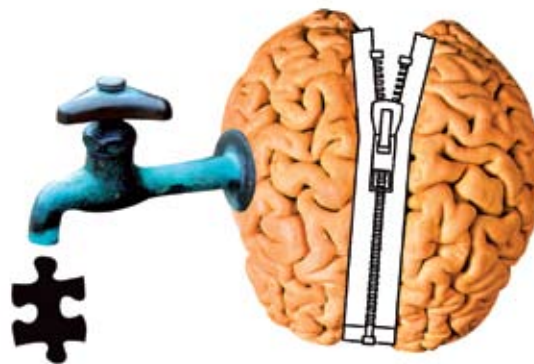
'Een begeleider vertelde dat zij driemaal haar werkweek in uren zou

moeten maken om alle geïndiceerde uren waarvoor zij verantwoordelijk is te kunnen leveren. Ik weet niet hoe zorginstellingen dat verdisconteren met de AWBZ-vergoeding die ze op basis van de indicatie krijgen, maar het klopt niet.'

LOES VERPLANKE, SOCIOLOOG,
ZORG+WELZIJN, APRIL 2010

'De psychiatrische hulpverleners met wie ik in mijn leven heb, eh, samengewerkt, stonden meestal wel tolerant tegenover vloeken maar hebben de therapeutische mogelijkheden ervan nooit onderkend, laat staan gebruikt.'

TOON VAN DER AA, BOLWERK, VOORJAAR 2010, ORGAAN CLIËNTENRAAD
ARKIN, AMSTERDAM

KOPZORG

Door de val in februari is het kabinet met de handen gebonden en ligt de landelijke politiek nagevoeg stil. Dat weerhoudt demissionair minister Klink, in nauwe samenspraak met Zorgverzekeraars Nederland en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, er niet van om achter de coulissen aan een verdere uitkleding – je kunt ook zeggen overheveling – van de Awbz te werken. Overheveling naar de Zorgverzekeringswet en, wie weet, naar de Wet maatschappelijke ondersteuning. Te verwachten valt dat de ont koppeling van zorg en wonen hoog op de agenda staat. Daar valt immers, vanuit het perspectief van het ministerie van VWS, veel winst te behalen.

Ouders van kwetsbare kinderen weten al langer dat wonen en zorg niet onlosmakelijk met elkaar verbonden hoeven te zijn. Essentieel is het om beide levensdomeinen optimaal te regelen. Maar er is geen enkele noodzaak om het hele pakket door één partij te laten verzorgen. In navolging van de gehandicaptenzorg nemen ouders, zo blijkt uit de reportage in deze *Psy*, ook binnen de geestelijke gezondheidszorg steeds vaker het voortouw om voor hun kind een goed thuis te realiseren. Voor de woning gaan ze in zee met een woningcorporatie en voor de benodigde ondersteuning huren ze, veelal met behulp van een persoonsgebonden budget, zelf begeleiders of coaches in. Het valt niet te ontkennen dat hun wooninitiatieven voortkomen uit kritiek op de gevestigde ggz en de instellingen voor beschermd wonen. De een heeft het over de protocollencultuur, een ander hekelt het gebrek aan privacy en een derde klaagt over de sfeer van inactiviteit. Maar, zou ik de sector willen voorhouden, deze ouders blijven niet hangen in hun klachten. Integendeel, ze zetten hun onvrede om in concrete plannen en doen er alles aan om het leven van hun kind een wending ten goede te geven. Instellingen zouden uit hun voorbeeld de les kunnen trekken om zich te beperken tot waar ze in uitblinken. Wonen hoort daar niet meteen bij. Werken aan herstel en activering des te meer.

MARTY PN VAN KERKHOF

SEKSUEEL VERZOEK IS NIET NORMAAL

Uit onderzoek van Abvakabo FNV blijkt dat een op de drie medewerkers binnen de ggz wel eens een seksueel verzoek van een cliënt krijgt.

HOE REAGEREN DE MEDEWERKERS DAAROP?

Bestuurder Elise Merlijn, Abvakabo FNV: 'Men vindt het duidelijk niet normaal en men accepteert het ook niet. Binnen de ggz is de norm: dit kan niet. Met veel plezier hebben wij ook geconstateerd dat leidinggevendend zich vrijwel altijd achter de medewerker opstellen en er iets aan doen. Ze spreken de cliënt erop aan en ze maken duidelijk dat dit soort gedrag niet getolereerd wordt. Ook blijkt dat medewerkers dit soort incidenten veelal zelf oplossen. En als ze eenmaal nee gezegd hebben, dat het duidelijk is dat het niet kan. Dus nee is nee.'

VALT MEDEWERKERS NOG IETS BIJ TE SPIJKEREN?

'In de opleidingen en bijscholingen valt op dit punt nog wel wat te verbeteren. Medewerkers leren bijvoorbeeld wel hoe ze met een patiënt die een erectie heeft om dienen te gaan. Maar de alertheid voor allerlei vaak subtiele, seksuele insinuaties kan aangescherpt worden. Dat soort sociale vaardigheden zou nog wel wat meer aandacht mogen krijgen.' (MVK)

MENSEN

George Witte (61), bestuursvoorzitter en geneesheer-directeur van Rivierduinen is op 13 mei plotseling overleden. Witte heeft de afgelopen twintig jaar een vooraanstaande rol in de geestelijke gezondheidszorg gespeeld. Tot 2001 was hij voorzitter raad van bestuur van GGZ Friesland. Daarna stapte hij over naar de Zuid-Hollandse ggz-organisatie Rivierduinen. Witte was tevens jarenlang bestuurslid en vice-voorzitter van GGZ Nederland. Als psychiater was hij zeer betrokken bij de patiëntenzorg en trok zich in het bijzonder het lot aan van de chronische patiënt.

Psychotherapeut **Tobi Graafsma** is benoemd tot bijzonder hoogleraar klinische kinder- en jeugdpsychologie aan de Anton de Kom Universiteit in Suriname.

Graafsma is in dienst van De Bascule, academisch centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie in Amsterdam en hoofd afdeling psychologie van het dr. L. Mungra Streekziekenhuis in Nickerie, Suriname.

Hoofdopleider **Joost á Campo** van de Limburgse ggz-instelling Mondriaan heeft de prijs ontvangen voor de *Beste Universitaire Opleiding Psychiatrie 2010*. Mondriaan kreeg een 8,8 van de psychiaters in opleiding.

A Campo kreeg de prijs voor de derde keer in vijf jaar.

Paul van der Linden, voorzitter raad van bestuur van verslavingszorginstelling Centrum Maliebaan, is eind april afgetreden nadat de ondernemingsraad met succes de fusie met Altrecht had aangevochten bij de Ondernemingskamer.

Na 35 jaar gaat **Fer Haak**, directeur van RIBW Kennemerland/Amstelland en de Meerlanden, per 1 juni met pensioen. Zijn opvolgster is **Iske ter Haar**.

'HOUD JE VERRE VAN MORALISME'

Hiv-consulenten en andere hulpverleners moeten zich realiseren dat psychische klachten meer dan eens tot onveilige seks leiden. Dat betoogt psychiater Annemiek Schadé van het Kenniscentrum hiv en psychische klachten van GGZ inGeest op 11 juni op het symposium *Hiv en psychische klachten: kennis voor de toekomst* in Amsterdam.

Naar schatting heeft vijftig tot zeventig procent van de hiv-positieve patiënten wel eens last van psychische klachten. Naast de gevolgen voor de therapietrouw wordt daardoor ook de kans groter dat men onveilig vrijt. 'Ik wil niet beweren', zegt Schadé, 'dat onveilige seks altijd met psychische problemen samenhangt. Maar het kan een rol spelen, en dat wil ik bespreekbaar maken. Want een deel van die psychische klachten is prima te behandelen.' Daar komt bij dat onveilige seks niet alleen op een besmetting met het hiv-virus kan uitlopen, maar ook op hepatitis C. 'Voor hiv-positieve patiënten is dat een heel ernstige besmetting.'

Op de poli ziet de psychiater veel patiënten die eronder lijden dat ze hun seks niet veilig kunnen houden. Zo was er een patiënt met een persoonlijkheidsprobleem waardoor hij zich niets waard voelde. 'Die man had een heel laag zelfbeeld. Hij durfde geen nee te zeggen als een sekspartner bij de seks geen condoom wilde gebruiken.' Door aan zijn eigenwaarde te werken, durfde hij voortaan zelf eisen te gaan stellen. 'Hij is nu zo opgeknapt dat hij de seks veiliger weet te houden en hij heeft nu zelfs een vaste partner.' In haar voordracht wil Schadé hulpverleners ook handvaten meegeven voor hun eigen werk. Belangrijk is dat ze bij hun patiënten nagaan of er psychische klachten in het spel zijn. 'Als dat zo is, is het goed om ze naar ons door te verwijzen of naar andere behandelaars die daar deskundig in zijn.' Om gehoor te vinden bij hiv-positieve patiënten is ook essentieel dat hulpverleners zich verre houden van moralisme. 'Je moet een neutrale houding aannemen. Ik weet dat dat soms lastig is, zeker als een patiënt voor de tweede keer een hepatitis C infectie heeft opgelopen. Maar anders haakt de patiënt af.' (MVK)

ZIE PRIKBORD VOOR MEER INFORMATIE OVER DIT SYMPOSIUM

CLIËNTEN RUNNEN THEETUIN

Op initiatief van de cliëntenraad van Altrecht is op het Sanatoriumterrein in Zeist de Theetuin gestart. Zowel binnen als buiten kan er thee en koffie en zelfgebakken appeltaart genuttigd worden. Cliënten runnen het project en krijgen daarbij ondersteuning van Karin van der Laar, van Altrecht Talent. 'Er was behoefte aan een gezellige plek voor cliënten, bezoekers en personeel. Het gebouw ligt in een prachtige tuin, vlak bij de kas. Het is echt een aanwinst', zegt Van der Laar. De Theetuin is vooralsnog woensdagavond en donderdagmiddag open en er is werk voor vier 'talentwerkers'. Zij ontvangen een vergoeding van 2,50 euro per dagdeel. 'Hopelijk kan de Theetuin binnenkort ook in het weekend open', zegt de activiteitenbegeleidster. (ML)

121

klachten over psychiaters zijn er in 2009 binnengekomen bij de Tuchtcolleges voor de Gezondheidszorg. Met 15 procent scoren ze verreweg het hoogst van de medisch specialisten. Heelkunde staat op

10 procent. De rest blijft onder de 4 procent. Huisartsen nemen 30 procent van de klachten voor hun rekening in de beroepsgroep arts. Tegen gezondheidszorg-psychologen werden 58 klachten ingediend en 16 psychotherapeuten werden aangeklaagd. Samen vormen zij 5 procent van de totaal 1.496 ingediende klachten.

BRON: JAARVERSLAG TUCHTCOLLEGES VOOR DE GEZONDHEIDSZORG 2009

TERUG NAAR VRIENDSTAP.NL

Een contactsite voor mensen met psychische problemen. Ruim zes jaar geleden ging Vriendstap.nl de lucht in. Met als doel: het mensen met psychische problemen gemakkelijker te maken anderen te ontmoeten. Voor een date, een relatie, of voor een vriendschappelijke band. In 2006 berichtte *Psy* dat zich 750 mensen hadden ingeschreven bij Vriendstap.nl en dat er een aantal relaties tot stand was gekomen. De website nog altijd in de lucht. 'Er staan nu zo'n 900 mensen ingeschreven', meldt psychiater Hetty Pronk monter. Zij stond in 2004 aan de wieg van Vriendstap.nl. Nu kan ze rekenen op nog vijf andere vrijwilligers die de telefonische helpdesk bemensen, e-mails beantwoorden en het land in gaan voor voorlichting en lezingen. GGZ Eindhoven steunt Vriendstap.nl en financiert de technische aanpassingen aan de website. 'We zijn toe aan de zesde versie van de site', zegt Pronk. 'Er is nu ook een forum waarop mensen direct met elkaar in contact kunnen komen. En de chatbox wordt gebruikt voor gesprekken, maar ook om op afstand *zeeslag* te spelen.' Pronk weet niet hoeveel relaties en vriendschappen zich hebben gevormd via de site: 'We hebben wel een indruk: we ontvangen regelmatig mails en ansichtkaarten van mensen die elkaar via Vriendstap.nl hebben gevonden. En toen de site vanwege een technisch mankement een tijdje uit de lucht was, kregen we meteen heel veel reacties. Dat zegt wel wat.' Pronk is ervan overtuigd dat Vriendschap.nl een functie heeft voor mensen met een psychiatrische achtergrond. Mensen kunnen er meteen terecht. De website kan net dat zetje zijn dat iemand nodig heeft om verder te komen. 'Via Vriendstap.nl kun je iemand leren kennen, zonder dat je psychiatrische handicap meteen opspeelt. Dan lukt het vaak om contact op te bouwen, ook op afstand.' Vriendstap.nl gaat door, dat is zeker. De verhouding vrouw/man is tegenwoordig één op drie, terwijl die een paar jaar geleden nog één op vijf was. 'Daar ben ik heel blij mee', aldus Pronk. (SVD)

HET ARTIKEL LIEFDE EN VRIENDSCHAP VIA INTERNET STOND IN *PSY* NUMMER 11, 2006